РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Иван Стоянов

върху дисертация на тема:

"ОБРАЗОВАТЕЛЕН КОУЧИНГ ЗА УЧЕНИЦИ"

за присъждане на образователна и научна степен "доктор" Област на висше образование: 3. Социални, стопански правни науки, професионално направление: 3.2.Психология

Докторска програма "Педагогическа и възрастова психология"

Автор: Мария Барбута - докторант към Катедра "Психология" в ЮЗУ "Неофит Рилски"

Научен ръководител: доц. д-р Марио Маринов

Рецензия: доц. д-р Иван Стоянов, съгласно Заповед № 38/17.01.24г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" – Благоевград

1. Данни за докторанта.

Мария Барбута е докторант в редовна форма на обучение към катедра "Психология" при Философски факултет в ЮЗУ "Неофит Рилски" – Благоевград в периода 2020 - 2023 г. Завършва магистърска степен по специална педагогика в СУ "Св. Климент Охридски".

Продължава да развива своите професионални умения като придобива сертификати по невролингвистично програмиране, лайф коучинг и хипнотерапия от Американския съвет по хипнотерапия и НЛП; за консултиране и професионално ориентиране, обучение в дистанционно форма, преподаване на английски език на ученици в детска градина; обучение по умения чрез лаборатории, мултимедийни инструменти за редактиране - инструменти за създаване на образователни материали,

обучение за мобилни устройства и приложения в образованието, използване на компютър и Италиански език, ниво B2 CEFR.

В момента работи като учител по английски език в средното образование в Пиргос, Пелопонес, Гърция. В предходни периоди е трудово ангажирана като учител по английски език в началното образование и е била собственик на школа по английски език.

Има специално отношение към метода коучинг като обучител, експерт, фасилитиращ процеса на работа.

2. Данни за докторантурата

От получената документация на Мария Барбута, докторант в редовна форма на обучение в катедра "Психология" при Философски факултет на ЮЗУ, заявявам, че предложените за рецензиране документи са коректно изготвени и по процедурата не се констатират нарушения, съгласно Нормативната база за придобиване на научни степени в Р България. Докторантката е изпълнила заложените дейности в ИУП.

3. Актуалност на разглеждания в дисертацията научен проблем

Темата е актуална, защото е свързана с предизвикателството към съвременната образователна система, която би следвало да спомага автономното обучение и ученето през целия живот като насърчава култивирането на ценности, умения и критично мислене. Ценностните ориентации и качества са от решаващо значение за тийнейджърите в гимназиален етап на обучение по пътя им към самостоятелен живот и навлизането в пазара на труда.

Един от методите, подкрепящ този процес, е коучингът. Концепция, която предоставя възможност за нови начини на мислене и учене с фокус върху подобряването на когнитивните и психо-емоционални умения за изграждане на адекватни взаимоотношения, комуникация, работна

ефективност и цялостна функционалност.

Коучинг философията се основава на емпатия, активно слушане, поставяне на цели, отчетност, самоактуализация, която напълно отговаря на потребностите на съвременните млади хора.

На тази основа Мария Барбута си поставя за цел да проучи ефекта от коучинга в образованието върху общата самоефективност и личностното израстване на учениците, намиращи се в гимназиален етап на обучение в Гърция.

4. Данни за дисертацията и автореферата

Структурата на дисертацията е логически изградена и подчинена на цялостното разработване на изследователския проблем, на проверката на поставената изследователска хипотеза и произтичащите от нея изследователски въпроси.

Дисертационният труд на Мария Барбута е в обем от 175 страници, като съдържанието е структурирано в увод, три глави, заключение, библиография и приложения. Текстът съдържа 19 фигури, 5 таблици и 4 приложения. Библиографията обхваща 269 заглавия на гръцки и английски език, които са релевантни на разглежданата проблематика.

В уводната част са представени основанията за разработването на дисертационния труд, както и неговите задачи, хипотези и ограничения.

Още в първа глава се откроява умението на докторантката да работи с теоретичен масив от данни, умело да го анализира, да формулира ясни обобщения и да извлича значимото от научния текст.

Представени са отделните направления, разглеждащи понятието коучинг и коучинга като метод, подкрепени с необходимия теоретичен материал, ориентирани към конкретната изследователска посока – разкриване на положителните страни на подхода за развитие на личностния потенциал. Съвсем резонно е направено разграничението

между коучинга и други подкрепящи, консултативни и терапевтични практики. Текстът е грамотно написан, научно издържан, позоваванията на авторите – конкретно представени.

Във втора глава се разграничават три основни области на теоретичен анализ. В първата е представена темата за концепцията за коуч и основните умения, които би следвало да притежават специалистите в тази област. В следващата е направен обзорен анализ на развитието на коучинга, както в световен мащаб, така и в Република Гърция с фокус върху развитието на самоефиктивността и личностовото израстване. В третата област е поставен акцент на модела GROW и целите SMART в коучинг сесиите и ролята на училищните психолози и ментори в гръцкото образование.

Трета глава е изцяло експериментална. Съчетаването на количествените данни с качествен анализ превръщат изследването в съвременно, добре обмислено, структурирано и изпълнено проучване, което откроява и друга силна страна на докторантката, а именно умението да работи в екип, да обработва експериментални данни, да ги презентира подходящо и да прави релевантни на заложената цел, хипотези, предмет, обект и задачи изводи и обобщения.

В заключението е направено обобщение на получените резултати от дисертационното изследване. Направените изводи следват от текста, логични са и са пряко обвързани с конкретната проблематика и съгласувани с нормативните документи в образователната среда в Р. Гърция.

Общото впечатление за труда е, че той представлява добре обмислено изследване, подплатено с достатъчен брой източници за теоретична основа и с оригинално структурирано и изпълнено изследване.

Представените публикации са напълно съответстващи на темата на дисертацията.

Авторефератът синтезирано и точно отразява съдържанието на дисертационния труд.

5. Научни приноси

След запознаване с теоретичния и емпиричен анализ в дисертационня труд на Мария Барбута считам, че в него са постигнати следните по-важни приноси, които категоризирам като научно-приложни:

- Настоящата разработка е първият научен труд в Република Гърция, който прави сравнителен анализ на взаимовръзката между коучинга, общата самоефективност и личностното израстване в образователна среда;
- Обзорно и дискурсивно е представена темата за коучинга като метод, особеностите в развитието на децата в юношеска възраст, както и протективните и рискови фактори, които оказват влияние върху тяхното развитие в образователната система в Гърция;
- Разработена е подходяща методика и са получени надеждни данни за открояване на коучинга като метод, който развива личностния потенциал на учениците;
- Научно аргументираните цели и доказаната хипотеза отговарят на изискването за приложимост на психолого-теоретичните изследвания. В конкретно-практически план това определя и реалния принос от направените изводи и препоръки с цел традиционното образование да се адаптира към съвременните изисквания.

6. Бележки, въпроси, препоръки.

Нямам забележки и въпроси по научната продукция. Позволявам си да направя някои препоръки като те в никакъв случай не намаляват общата много добра оценка на дисертационния труд, а именно докторантката да продължи изследователската си работа и да следи за практическата реализация на предложените от нея препоръки. Също така да издаде своята

разработка като монография, с цел достигане до по-широк кръг от заинтересувани от темата лица.

7. Заключение.

На основата на гореизложения анализ на дисертацията на Мария Барбута на тема: "Образователен коучинг за ученици" давам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка за труда и препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди ОНС "Доктор" в научно направление 3.2. Психология /Педагогическа и възрастова психология/, като аз ще гласувам "ЗА".

29.01.2024 г. Подпис:

гр. В. Търново (доц. д-р Иван Стоянов)

ST-CYRIL AND ST-MCTHODIUS UNIVERSITY OF VCLIKO TARNOVO

REVIEW

by Assoc. Prof. Ivan Stoyanov, PhD of the dissertation work on subject:

"EDUCATION COACHING FOR STUDENTS"

for awarding the educational and scientific degree "PhD"

Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences;

professional area of activity: 3.2. Psychology

Doctoral program "Pedagogical and Developmental psychology"

Author: Maria Barbuta

Research supervisor: Assoc. Prof. Mario Marinov, PhD

Review: Assoc. Prof. Ivan Stoyanov, PhD

1. Data on the Doctoral Student.

Iin the period 2020 – 2023, Maria Barbuta is a full-time doctoral student at the Department of Psychology at the Faculty of Philosophy at South-West University Neophyt Rilski – Blagoevgrad. She completed her master's degree in special pedagogy at Sofia University "St. Kliment Ohridski".

She continues to develop her professional skills by obtaining certifications in Neuro-Linguistic Programming, Life Coaching and Hypnotherapy from the American Board of Hypnotherapy and NLP; certificates for counselling and career guidance, distance learning, teaching English to kindergarten students; skills training through laboratories, multimedia editing tools: tools for creating educational materials, training for mobile devices and applications in education, computer use and Italian language, level B2 CEFR.

She is currently working as a secondary English teacher in Pyrgos, Peloponnese, Greece. In previous periods, she worked as an English language teacher in primary education and was the owner of an English language school.

She has a special relation to the coaching method as a trainer, an expert, facilitating the work process.

2. Data on Doctoral Studies

From the documentation received by Maria Barbuta, a full-time doctoral student in the Department of Psychology at the Faculty of Philosophy of the South-West University, I declare that the documents proposed for review were correctly prepared and no violations were found in the procedure, according to the Normative Base for Acquiring Scientific Degrees in the Republic of Bulgaria. The doctoral student has completed the planned activities in the individual study plan.

3. Relevance of the Scientific Problem Considered in the Dissertation Work

The topic is relevant because it is related to the challenge to the modern education system, which should promote autonomous learning and lifelong learning by promoting the cultivation of values, skills and critical thinking. Value orientations and qualities are crucial for adolescents in secondary education on their way to independent living and entering the labor market.

One of the methods behind this process is coaching. A concept that provides an opportunity for new ways of thinking and learning with a focus on improving cognitive and psycho-emotional skills to build adequate relationships, communication, work efficiency and overall functionality.

The coaching philosophy is based on empathy, active listening, goal setting, accountability, self-actualization, which fully meets the needs of today's young people.

On this basis, Maria Barbouta set out to investigate the effect of educational coaching on the overall self-efficacy and personal growth of pupils in secondary education in Greece.

4. Dissertation and the Abstract Data

The structure of the dissertation is logically constructed and subordinated to the overall development of the research problem, the verification of the research hypothesis and the resulting research questions.

Maria Barbuta's thesis is 175 pages long, with the content structured in an introduction, three chapters, conclusion, bibliography and appendices. The text contains 19 figures, 5 tables and 4 appendices. The bibliography covers 269 titles in Greek and English, which are relevant to the issues under consideration.

The introductory part presents the grounds for the development of the dissertation, as well as its objectives, hypotheses and limitations.

In the first chapter, the doctoral student's ability to work with a theoretical array of data, to skillfully analyze it, to formulate clear summaries and to extract the meaning from the scientific text stands out.

Individual areas dealing with the concept of coaching and coaching as a method are presented, supported by the necessary theoretical material, oriented to the specific research direction: revealing the positive aspects of the approach to the development of personal potential. The distinction between coaching and other supportive, consultative and therapeutic practices is quite reasonable. The text is well written, scientifically correct; the references of the authors are specifically presented.

In the second chapter, three main areas of theoretical analysis are distinguished. The first one presents the topic of the concept of coach and the basic skills that specialists in this field should have. In the following, an overview analysis of the development of coaching, both worldwide and in the Hellenic Republic, is made with a focus on the development of self-efficacy and personal growth. The third

area focuses on the GROW model and SMART objectives in coaching sessions and the role of school psychologists and mentors in Greek education.

Chapter Three is entirely experimental. The combination of quantitative data with qualitative analysis turns the research into a modern, well-thought-out, structured and executed study, which highlights another strong side of the doctoral student, namely the ability to work in a team, to process experimental data, to present it appropriately and make it relevant of the set objective, hypotheses, subject, object and tasks, conclusions and generalizations.

In the conclusion, a summary of the results obtained from the dissertation research is made. The conclusions drawn follow from the text, are logical and are directly related to the specific issues and consistent with the normative documents in the educational environment in the Hellenic Republic.

The overall impression of the paper is that it is a well-thought-out study, supported by a sufficient number of sources for a theoretical basis and has originally structured and executed research plan.

The presented publications are fully relevant to the topic of the dissertation.

The abstract summarizes and accurately reflects the content of the dissertation work.

5. Scientific Contributions

After familiarizing myself with the theoretical and empirical analysis in the dissertation work of Maria Barbuta, I believe that the following important contributions that I categorize as applied science, have been achieved in it:

- The present study is the first scientific work in the Hellenic Republic that makes a comparative analysis of the relationship between coaching, general self-efficacy and personal growth in an educational environment;
- •The subject of coaching as a method, the peculiarities in the development of children in adolescence, as well as the protective and risk factors that influence their development in the educational system in Greece, are presented widely and discursively;

• In order to highlight coaching as a method that develops the personal

potential of the pupils, an appropriate methodology was developed and reliable

data was obtained;

• The scientifically argued objectives and the proven hypothesis meet the

requirement for applicability of psychological-theoretical research. In concrete

and practical terms, this also determines the real contribution of the conclusions

and recommendations made in order to adapt the traditional education to modern

requirements.

6. Notes, Questions, Recommendations.

I have no remarks or questions about the scientific production. I allow myself to

make some recommendations, as they in no case reduce the overall very good

evaluation of the dissertation work, namely: the doctoral student should continue

her research work and monitor the practical implementation of the

recommendations she proposed. Also to publish her research as a monograph,

with the aim of reaching a wider circle of persons interested in the subject.

7. Conclusion.

On the basis of the above analysis of Maria Barbuta's dissertation on the topic:

"Educational Coaching for Students", I give my POSITIVE assessment of the

work and recommend the respected Scientific Jury to award the PhD in

scientific area of activity 3.2. Psychology /Pedagogical and Developmental

psychology/, and I will vote for it.

29.01.2024 Signature: .....

Veliko Tarnovo (Assoc. Prof. PhD Ivan Stoyanov)